

dosarul nr. 3ra-940/18

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei (Ion Popescu)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (Dumitru Corolevschi, Diana Stănilă, Aliona Corcenco)

ÎNCHEIERE

19 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Spînache împotriva Spitalului raional Sîngerei (Instituția Medico-Sanitară Publică „Centrul de Sănătate Sîngerei”) și Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 22 ianuarie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei, prin care acțiunea depusă de Ion Spînache a fost admisă,

constată:

La 18 septembrie 2017, Ion Spînache a depus cerere de chemare în judecată împotriva Spitalului raional Sîngerei și Casei Naționale de Asigurări Sociale (denumirea prescurtată CNAS) cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a menționat că, începând cu anul 1982 a activat în funcția de medic de familie în cadrul Centrului de Sănătate Pepeni, r-nul Sîngerei.

De asemenea a invocat că s-a adresat CNAS cu cerere prin care a solicitat acordarea pensiei anticipate. Prin decizia nr. X-01/09-1633 Casa Națională de Asigurări Sociale i-a comunicat că în CPAS lipsește informația despre salariu pentru anul 2000, motiv care a servit temei pentru a refuza calcularea pensiei anticipate.

Astfel, s-a adresat personal conducerii Spitalului raional Sîngerei, solicitând efectuarea corectării erorii, însă, i-a fost refuzat, pe motiv că nu este în capacitate de a rectifica REV-5, deși a activat și figurează în cărțile de salarizare a spitalului pentru anul 2000.

În acest sens, s-a adresat cu solicitare repetată către CNAS, însă, prin răspunsul nr. S-1575/17 din 05 septembrie 2017 în mod repetat i-a fost refuzată calcularea pensiei anticipate.

Reclamantul a solicitat obligarea Spitalului raional Sîngerei de a prezenta Casei Naționale de Asigurări Sociale Sîngerei declarația și REV-5 pentru anul 2000 pe

numele lui Ion Spînache; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale Sîngerei de a accepta declarația REV-5 depusă de Spitalul raional Sîngerei pentru anul 2000 pe numele lui Ion Spînache; obligarea CNAS să anuleze răspunsul nr. X-01/09-1633 eliberat de CNAS la 10 august 2017 și să-i acorde dreptul la asigurarea socială conform cererii depuse din 01 august 2017.

Prin hotărârea din 22 ianuarie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei, (f.d. 76, 82-84) acțiunea depusă de Ion Spînache a fost admisă și s-a obligat Spitalul raional Sîngerei să prezente Casei Naționale de Asigurări Sociale Sîngerei declarația și REV-5 pe anul 2000 pe numele lui Ion Spînache.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale Sîngerei să accepte declarația și REV-5 depuse de Spitalul raional Sîngerei pe anul 2000 pe numele lui Ion Spînache.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să anuleze răspunsul X-01/09-din 10 august 2017 privind respingerea cererii nr. 966 din 01 august 2017 privind acordarea pensiei, acordându-i lui Ion Spînache dreptul la asigurarea socială conform cererii depuse la 01 august 2017.

Prin decizia din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți (f.d. 111, 112-115 recto-verso) s-a respins apelul declarat de CNAS și a fost menținută hotărârea din 22 ianuarie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei.

Prima instanță și instanța de apel și-au întemeiat soluțiile adoptate pe dispozițiile art. 60 alin. (4), art. 123 alin. (6) și art. 240 alin. (3) din Codul de procedură civilă, art. 1 alin. (2), art. 2, art. 3, art. 16 alin.(1) din Legea contenciosului administrativ, art. 47 alin. (2) și 53 alin. (1) din Constituție, art.30, art. 52 alin. (3) din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, art. 57 alin. (3) din Legea nr. 489 din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale, pct. 24 și 27 din Regulamentul cu privire la lansarea procesului de confirmare a venitului asigurat în baza datelor din conturile personale ale asiguraților, aprobat prin decizia Consiliului de Administrație al CNAS nr. 9/1 din 21 decembrie 2011.

În consolidarea soluțiilor sale, Judecătoria Bălți și Curtea de Apel Bălți au reținut că în cadrul examinării cauzei CNAS a recunoscut pretenția lui Ion Spînache, reiterând faptul că în stagiul de cotizare al acestuia nu a fost inclusă perioada 01 ianuarie 2000 – 31 decembrie 2000, deoarece perioada menționată lipsește din contul personal de asigurări sociale din REVIND pe motiv că angajatorul Spitalul Raional Sîngerei (actualul IMSP „Centrul de Sănătate Sîngerei”) nu a prezentat organului de asigurări sociale declarația REV-5 pentru reclamant.

Respectiv, instanțele de fond au conchis temeinicia acțiunii lui Ion Spînache, or, dreptul constituțional la pensie al acestuia nu poate fi afectat de omisiunile admise de persoanele juridice împuternicite să asigure înregistrarea datelor cu privire la venitul asigurat al lui.

La 31 mai 2018, CNAS a declarat recurs împotriva deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți (f.d. 120-124).

În motivarea recursului a menționat că instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 51 alin. (3) din Legea nr. 489 din 08 iulie 1999 și dispozițiile pct. 24 din Regulamentul cu privire la lansarea procesului de confirmare a venitului asigurat în baza datelor din conturile personale ale asiguraților, aprobat prin decizia nr. 9/1 din 21 decembrie 2011 a Consiliului de Administrare a CNAS.

Or, prin prisma acestor norme, angajatorul intimatului – Spitalul raional Sîngerei (IMSP „Centrul de Sănătate Sîngerei) are obligația de a se conforma acestor

dispoziții legale și să prezinte CNAS declarațiile REV-5 pentru perioada 01 ianuarie 2000 – 31 decembrie 2000, pentru toți angajații instituției.

La fel, recurenta a apreciat ca fiind neîntemeiată soluția instanțelor de fond de a obliga CNAS să accepte declarația REV-5 pe numele intimatului. Or, prin prisma normelor invocate supra, aceste declarații urmează a fi depuse de către angajator pentru toți salariații și nu individual doar pentru Ion Spînache.

CNAS a opinat că prin obligarea sa de a accepta această declarație, instanța de apel a admis o ingerință în activitatea și competența CNAS.

Subsecvent, a considerat neîntemeiată soluția instanței de fond în partea anulării răspunsul X-01/09- din 10 august 2017 precum și obligarea acordării intimatului dreptului la asigurare socială conform cererii depuse la 01 august 2017. Or, la momentul depunerii de către intimat a acestei cereri, acesta nu a confirmat stagiul de cotizare necesar. Prin urmare, acesta nu a fost lipsit de dreptul la asigurare socială și este în drept să o adreseze repetat după ce angajatorul va depune declarația REV-5 pentru anul 2000.

Recurenta a solicitat admiterea recursului și casarea deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii din 22 ianuarie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, acesta este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Prin prisma art. 434 în alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, instanța de recurs atestă că, în speță, calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece conform avizului de recepție DS3118053831AS (f.d. 117), recurenta CNAS a recepționat la 17 mai 2018 decizia din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, iar cererea de recurs a fost depusă la 31 mai 2018.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Analizând cuprinsul cererii de recurs depusă de CNAS completul de admisibilitate evocă faptul că argumentele invocate în recurs, în esența lor, sunt similare alegațiilor inserate în cererea de apel (f.d. 95-99). Astfel se deduce că cererea de recurs de facto este o transpunere a motivelor din cererea de apel. Prin urmare, acestea nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate, deoarece recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

La acest capitol, instanța de recurs atestă că recurenta nu a evidențiat în cererea de recurs formulată memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe care au fost supuse examinării în ordine de apel.

În acest sens, urmează a se evidenția faptul că nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor

de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece CNAS nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de CNAS nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce CNAS a avut posibilitatea de a fi auzită de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurenteii i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzită combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, împotriva deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Spînache împotriva Spitalului raional Sîngerei (Instituția Medico-Sanitară Publică „Centrul de Sănătate Sîngerei”) și Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari